

- проведення тестування виготовленого виробу;
- обговорення результатів STEM-проєкту [2, с. 65].

Дослідно-проєктна діяльність – це один з ефективних засобів формування компетентностей, це розвиток умінь працювати в колективі, розподіляти відповідальність, аналізувати результати діяльності, почуватися членом команди, це формування навичок аналізу інформації, здатності до адекватної самооцінки.

Під час виконання навчальних проєктів учителі організують інтегровану дослідницьку, творчу діяльність учнів, спрямовану на отримання самостійних результатів під керівництвом учителя. Працюючи над проєктом, учні виконують невелику дослідницьку роботу з теми, яка їх цікавить. Учні займають активну позицію під час виконання проєктної роботи. Вони шукають інформацію, спілкуються з іншими людьми, навіть роблять аудіо- чи відеозаписи.

Учні можуть виконати свій власний проєкт – великий чи малий, простий чи складний. Проєктна робота повинна мати загальноосвітню цінність. Більшість сучасних шкільних програм вимагають, щоб викладання предметів сприяло розвитку в учнів ініціативи, незалежності, уяви, самодисципліни, уміння співпрацювати з іншими учнями та формуванню корисних дослідницьких навичок.

Основним технологічним компонентом STEM-освіти є технологія проєктного навчання, яка сприяє розвитку креативності учнів, їх самостійності, комунікативних навичок, критичного мислення, а також – дослідницьких умінь, які є проєктом нашого дослідження.

Отже, використання STEM-проєктів на уроках «Мистецтва» – це прекрасна можливість навчити школярів мислити та знаходити необхідний інформацію, вирішувати складні завдання, приймати рішення, організувати співпрацю з іншими дітьми та вчителем. Учень вчиться створювати ідеї та втілювати їх у життя, презентувати результати власних досліджень. Упровадження STEM-проєктів на ранніх етапах навчання буде сприяти першим крокам наукової діяльності, творчому та інтелектуальному розвитку, навчить організувати й контролювати проєкти, тим гарантуючи їх гармонійний розвиток.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балик Н. Підходи та особливості сучасної STEM-освіти. *Фізико-математична освіта*. 2017. № 2 (12). С. 26-30.
2. Хромчихіна О. STEM-проєкти для початкової школи. Харків : Основа, 2020. 95с.

ФОРМУВАННЯ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ВЛАСНОГО ЗДОРОВ'Я ЗАСОБАМИ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»

Придюк М. А.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет*

імені академіка Степана Дем'янчука»
Хом'як О. А.
*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Сьогодні в усіх українських школах здійснюється навчання молодших школярів на засадах компетентнісного підходу. Актуалізується питання формування здоров'язбережувальної компетентності особистості, оскільки викликає занепокоєння погіршення стану здоров'я молоді, надзвичайно низька тривалість життя українців, зростає смертність, особливо серед дітей. На цю ситуацію впливає багато факторів: навколишнє середовище, суспільство, політика, економіка, дорожньо-транспортні пригоди тощо. Важливу роль у вирішенні цієї проблеми відіграє заклад загальної середньої освіти, який є єдиним соціальним інститутом, здатним розпочати просвітницьку і профілактичну роботу в цьому напрямі вже з початкової ланки. Надати учням базові знання, уміння та навички запобігання різноманітним небезпечним ситуаціям, що загрожують здоров'ю та життю, сформувати достатнє мислення та мотивацію щодо організації і ведення здорового способу життя, тим самим захищаючи себе від багатьох негативних факторів, популяризувати безперервність життя – пріоритетне завдання Нової української школи.

Охороні здоров'я молодших школярів приділяється величезна увага в сучасній освіті та закладах освіти. Ця проблема досі існує, і багато педагогів і психологів намагаються знайти шляхи її вирішення та підібрати дієві методи: І. Бех, Н. Бібік, О. Вакуленко, Л. Волкова, Г. Власюк, О. Дубогай, М. Зубалій, Н. Кравчук, С. Лапаєнко, В. Оржеховська, І. Петренко, О. Свириденко, А. Турчак, Н. Хоменко та інші.

Здоров'язберігаючі технології – це система заходів щодо охорони та зміцнення здоров'я учнів, що враховує найважливіші характеристики освітнього середовища та умови життя дитини, котрі впливають на здоров'я.

На думку Н. Кравчук, до здоров'язберігаючих технологій належить: «умови навчання дитини в школі (відсутність стресу, адекватність вимог, адекватність методик навчання та виховання); раціональна організація навчального процесу (відповідно до вікових, статевих, індивідуальних особливостей та гігієнічних вимог); відповідність навчального та фізичного навантаження віковим можливостям дитини; необхідний, достатній та раціонально організований руховий режим» [3, с. 20].

Н. Бібік відзначає: «Чудовим місцем відпочинку, відновлення та зміцнення здоров'я, а також навчальною базою природи можуть бути екологічні стежки. Здійснюючи природоохоронну та просвітницьку діяльність, учні одночасно насолоджуються красою та неповторністю листової мозаїки, різнобарв'ям та пересвистом пернатих. На природі під керівництвом вчителя діти виконують загальноорозвиваючі та спеціальні вправи підвищення працездатності, гостроти

зору, профілактики захворювань опорно-рухового апарату. Обов'язкові рухливі ігри, що знімають напругу, почуття тривоги, образи» [1, с. 87].

Для формуванні здоров'язбережувальної компетентності учнів початкових класів вчитель свідомо і важно здійснює вибір форм і методу навчання. Цьому сприяє інтегрований курс «Я досліджую світ», унікальністю якого є засвоєння, зокрема, аксіологічних знань, його практична спрямованість, тобто зміст курсу не зводиться до інформування молодших школярів з питань охорони здоров'я. Через практичну діяльність, багаторазове повторення, виконання вправ, більша частина інформації свідомо засвоюється для формування практичних здоров'язберігаючих умінь і навичок. Тому в основі навчальної програми має бути практичний підхід до навчання. Цінними в цьому аспекті будуть методи аналізу конкретних історій і ситуацій, моделювання життєвих ситуацій, ситуацій спільного вирішення проблем, виготовлення пам'яток, використання сюжетно-рольових ігор, вправ, тренінгів, практичних постановок, сценічних виступів, створення власної постановки тощо.

Загальновідомо, що в початкових класах навчання ще переважає ігрова діяльність. В. Сухомлинський про гру писав: «Дитина може мати справжнє розумове та емоційне життя лише тоді, коли вона живе у світі гри, музики, фантазії та творчості. Без цього вона, як зів'яла квітка» [5, с. 158]. За допомогою ігор діти можуть дізнаватися нове, відчувати нове в тій чи іншій ролі. Ігри допомагають зробити складний навчальний матеріал простим, веселим, сприяють глибокому почуттю задоволення, полегшують процес засвоєння знань. У грі діти мають право на помилку.

Сюжетно-рольові ігри, ігрові вправи мають велике значення для формування вмінь здорового способу життя. У рольових іграх відсутній опис дій і вчинків героїв, відсутня попередня підготовка. Молодші школярі «приміряють» обрані ролі, діючи від імені іншої людини, героя казки, історії тощо та моделюючи ситуації з реального життя. Рольові ігри дозволяють відпрацювати власні навички в майже реальних ситуаціях. Гравець «проживає» можливі емоції в ситуації і думає про найкращий варіант дій. Ефективність рольової гри як методу відпрацювання гігієнічної поведінки залежить від її здатності психічно підготувати учнів до відтворення знань у життєвих ситуаціях. Щоб рольова гра була успішною, вчителі повинні дотримуватися таких методичних вказівок:

- попросити учнів описати ситуацію, яку потрібно інсценувати;
- обрати персонажа і манеру його поведінки;
- обрати ініціативних учасників, які покажуть сценку перед класом;
- використовувати реквізит: капелюхи, візитки, костюми, маски – все, що можна зробити на місці або підготувати заздалегідь;
- після закінчення рольової гри, обговорити її результат;
- розподілити клас на малі групи та попросити їх розіграти один одному цю чи схожу ситуацію.

Навчальна програма інтегрованого курсу «Я досліджую світ» передбачає використання інтерактивних методів навчання, які значно розширюють, поглиблюють та доповнюють його. Серед них: робота в групах, парах, співбесіди,

«Мозковий штурм», реалізація проєктів, написання портфоліо, спільні плакати, виготовлення блокнотів, виготовлення буктрейлерів до ціннісно-орієнтованої літератури та методики розвитку критичного мислення. Ефективним є використання навчальних фільмів і навчальних мультфільмів для показу небезпечних ситуацій і шляхів їх вирішення.

Таким чином, в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» аналіз форм і методів навчання допомагає вирішити завдання підвищення ефективності ціннісного виховання в початковій школі, а поєднання традиційних і сучасних творчих форм і методів навчання – сприяють формуванню здоров'язберігаючих здібностей учнів молодших класів.

Ведіть здоровий спосіб життя та дотримуйтеся правил безпечної поведінки!

ЛІТЕРАТУРА

1. Бібік Н. М., Вашуленко М. С., Мартиненко В. О та інші. Формування предметних компетентностей в учнів початкової школи: монографія: Київ. Педагогічна думка, 2014. 346 с.
2. Ващенко О. М. Організація навчально-виховного процесу з «Основ здоров'я» в 1-4 класах. Кам'янець-Подільський : ФОП Сисин О. В., 2010. 292 с.
3. Кравчук Н. П. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів у процесі фахової підготовки: автореф. дис. ... канд. пед. наук Умань, 2017. 20 с.
4. Онопрієнко О. В. Інструментарій оцінювання результатів компетентісно орієнтованого навчання молодших школярів: методичний посібник. Київ: КОНВІ ПРІНТ, 2020. 72 с.
5. Сухомлинський В. О. Вибрані твори: у 5-ти т. Київ : Рад. школа, 1977. Т. 3. 670 с.

ПРЕЗЕНТАЦІЇ, ЕЛЕКТРОННІ ПОРТФОЛІО ТА БЛОГФОЛІО В ІНШОМОВНІЙ ОСВІТІ: МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ І КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

Рідель Т. М.

кандидат педагогічних наук, доцент

доцент кафедри іноземних мов

Сумського національного аграрного університету

Реалізація вимог, що висуваються ДСО (Державний стандарт освіти) до якості освіти на різних рівнях, не можлива без застосування інноваційних освітніх технологій. Інноваційні технології в освітньому процесі покликані розвивати пізнавальну і творчу активність учнів, сприяти підвищенню якості освіти та ефективності використання навчального часу, зменшити кількість часу, що витрачається учнями на репродуктивну діяльність. На важливість застосування інноваційних технологій у сучасній освіті звертають увагу багато вітчизняних і зарубіжних учених, бо використання інноваційних технологій дає змогу значно урізноманітнити зміст, методи і форми навчання. Ба більше, інноваційні технології надають учням необмежений обсяг інформації, який можна ефективно